

Uuringufirma TNS Emor alustas osalejate värbamist Rahvakogu arutelupäevale, mis toimub 6. aprillil Tallinna lauluväljaku ruumides. Arutelupäeva ülesanne on välja selgitada, millised Rahvakogu veebilehel esitatud ettepanekud Eesti poliitika probleemide lahendamiseks on rahva hulgas enim eelistatud.

Arutelupäevale kutsutakse 500 osalejat nii, et nad moodustaksid läbilõike ühiskonnast erinevate vanuste, sugude ja elukohtade kaupa. See tähendab, et kõigil valimisealistel Eesti elanikel on võrdne võimalus arutelupäevale kutsutud saada. Osalemise tingimuseks on eesti keele valdamine vähemalt suhtlemistasandil, kuid spetsiifilisemate terminite tarvis on arutelupäeval ka vabatahtlikud tõlgid.

Täna lõpetab Praxis jaanuaris Rahvakogu veebilehel valimiste, erakondade toimimise ja rahastamise, rahva osaluse suurendamise ning sundpolitiseerimise peatamise kohta esitatud enam kui 1300 ettepaneku süstematiseerimise alateemadeks. Kokkuvõtted ettepanekutest avaldatakse www.rahvakogu.ee. Märtsi esimeses pooles koostavad erinevad poliitika- ja õiguseksperdid ettepanekutele mõjuanalüüsi, pakkudes oma teadmiste ja teiste riikide kogemuste tuginedes välja, mida ettepanekute elluviimine lühikeses ja pikas perspektiivis võiks kaasa tuua.

Nii Praxise tehtud kokkuvõtteid kui ka ekspertide koostatud mõjuanalüüsi on kõigil soovijatel võimalik www.rahvakogu.ee kommenteerida, näiteks kui leitakse, et mõni oluline asjaolu on ekspertidel jäänud välja toomata.

Märtsi teises pooles toimuvad kõigil viiel Rahvakogu teemal ekspertide ja ettepanekute esitajate ühisseminarid, kus valitakse, millised ettepanekute grupid on kõige olulisemad Rahvakogu sõnastatud probleemide lahendamiseks. Näiteks kas valija hääle kaalukuse tõstmiseks valimistel on olulisim muuta valimisringkondade või valitavate Riigikogu liikmete arvu, kandidaatidele esitatavaid nõudeid, hääletamise või valimistulemuste selgitamise korraldust. Seminaridel kõige olulisemateks hinnatud küsimusteringid lähevad 6. aprilli arutelupäevale.

Arutelupäeval saavad osalejad ettepanekute kohta ekspertide koostatud mõjuanalüüsid ning neid 10-liikmelistes laudkondades arutades valivad osalejad oma eelistatuimad lahendusvariandid. Igas laudkonnas on neutraalne arutelujuht, kelle ülesanne on juhatada teemad sisse ja teha kokkuvõtted ning jälgida ajakavast ning viisaka arutelu reeglitest

kinnipidamist.

Nii arutelupäeval kujundatud eelistused kui ka ülejäänud Rahvakogu veebilehel esitatud ettepanekute kokkuvõtted koos mõjuanalüüsidesega esitatakse aprillis Riigikogule võimalike seaduse- ja muude muudatuste tegemiseks.

Arutelupäeva ja teemaseminare korraldab vabaühenduste liit EMSL koostöös Avatud Eesti Fondiga.

"Kui Rahvakogu veebilehel tehtud ettepanekute kokkuvõtetest tulevad välja aktiivsemate inimeste ja huvirühmade mured ja ootused ning mõjuanalüüsides nende teemade ekspertide hinnangud, siis arutelupäeva tulemusena saame öelda, millistel lahendusvariantidel on ühiskonnas suurim toetus, eeldusel, et inimestel on targaks valikuks piisavalt infot ja aega," ütles EMSL-i juhataja Urmo Kübar. "Sel moel loome Riigikogule tingimused võimalikult heade ja läbikaalutud otsuste tegemiseks neis küsimustes."

Eestis on sarnast rahva osalemismeetodit kasutatud väiksemas mahus, 30-60 osalejaga, kolmel korral: Avatud Eesti Fondi organiseeritud Euroopa Liidu tulevikuaruteludel 2007 ja 2009 ning EMSL-i ja justiitsministeeriumi koostöös vägivalda ennetamise arengukava koostamisel 2009. Mujal maailmas on sarnaseid arutelupäevi toimunud ka tuhandete osalejatega erinevatel teemadel, mis puudutavad kogu või suurt osa ühiskonnast. Näiteks korraldab selliseid arutelusid regulaarselt USA organisatsioon America Speaks (www.americaspeaks.org).

Artikkel Hea Kodaniku Infovärava [veebilehel](#) .